

Page: 18

Reach: 90000

Country: SLOVENIA

Size: 1540 cm2

1 / 5

Andrej Baričič

Sele pred dobrimi tremi tedni je bil imenovan za vršilca dolžnosti generalnega direktorja Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana. Od takrat ne mine dan, da ne bi bil negativno obravnavan v medijih, stranka SDS je tudi zaradi njegovega imenovanja sklicala nujno sejo odbora za zdravstvo. Kako odgovarja na očitke in kaj namerava kot direktor spremeniti v UKC?

Narediti dobro bolnišnico je v interesu bolnikov, zaposlenih in ustanovitelja

Tekst

Milena Zupanič

Foto

Uroš Hočvar

Se tudi kot v. d. generalnega direktorja UKC vozite v službo s kolesom?

Ja, seveda, to je moja osnovna skrb za zdravje. Tako dobro uro na dan preživim na kolesu in skrbim tudi za svoj krvni obtok.

Zadnja leta ste trdili, da služba javnega uslužbenca ni prava možnost za delovanje. Zdaj ste kot direktor postali javni uslužbenec. Kako to, da ste se odločili za to delo?

Nikoli ni bila moja želja, da bi postal javni uslužbenec. Ves čas sem bil kritičen do stvari v družbi, a samo kritičnost ni zadostna. Ta frustracija, da se nič ne naredi, je bila tako velika, da sem se odločil poskusiti, ali se vendarle da kaj narediti v UKC. Jasno mi je bilo, da bo to imelo velik vpliv na moj način življenja, tudi za mojo družino. Zdaj se to že izkazuje.

Kako to mislite?

Mediji me vsak dan napadajo in mi očitajo stvari, ki so popolnoma zakonite, zagotovljene z ustavo, na katere je vsak človek ponosen, na primer to, da je otrok sprejet na eno najboljših fakultet na svetu. To, da se v očitke vključuje otroke, je skregano z vsako pametjo. Pričakoval sem, da imajo mediji lastno presojo. Očitno gre za kvazimedije, skozi katere zainteresirane skupine ustvarjajo gonjo.

Tudi stranka SDS problematizira vaše imenovanje. Zaradi UKC je sklicala nujno sejo odbora za zdravstvo.

Razprava v parlamentu je oblika političnega pritiska. Parlamentarni odbor ima cel kup drugih nalog, s katerimi bi se moral ukvarjati, ne pa z eno osebo, ki je prevzela eno funkcijo. Če bi pogledali priloženo gradivo, bi videli, da v resnici ni nobenega gradiva, priložene so le objave s spletnih portalov in iz medijev, ki niso prvovrstni ali drugovrstni. Tak sklic pove zelo veliko o naši politični kulturi, o naših politikih. Vsega skupaj

sicer ne štejem kot osebni napad na mene. To štejem kot gonjo proti osebi, ki ni njihova.

Zakaj bi ustvarjali gonjo proti vam?

Gre za vprašanje, kdo kontrolira denar UKC. Vsaka stranka ima kakšnega svojega kandidata. In jaz nisem njihov, nisem od nikogar, zato so tako siloviti napadi na mene. Oni bi si želeli, da to institucijo, ta denar, kontrolira nekdo njihov. To ni prvič v Sloveniji. Imeli smo razvpiti primer Teša, pri katerem se je izkazalo, da je glavni interes kontrolirati denar, saj se investicija kljub vsem političnim intervencijam ni znižala, temveč je narasla, vmes pa so se akterji zamenjevali. In po mojem mnenju gre za enako zgodbo v UKC.

Poglejva očitke. Izkazalo se je, da imate registriranih pet podjetij, tri od tega v Angliji in v Avstriji. Zakaj imate toliko podjetij?

Od leta 1991 sem živel v tujini in je logično, da jih imam tudi tam, ker sem tam delal. Dejstvo je, da je Evropa enoten prostor, kjer ima vsakdo možnost brez omejitev ustanovljati gospodarske družbe. Nobena anomalija ni, da ima človek podjetja.

V medijih smo prebrali, da ste enega ustanovili skupaj z Leonardom Peklarjem, ki ga menda s tiralico išče slovensko sodišče.

To ne drži. S Peklarjem nisva nič ustanovila skupaj, pač pa sva podjetje ICF v Londonu ustanovila z Andrejem Rusom, ki pa je čez kratek čas izstopil, ker posla nisva dobila. Peklar je eden izmed nekaj deset ljudi na svetu z najvišjo licenco za korporativno upravljanje in mi je odprl vrata v usposabljanje za trenerja korporativnega upravljanja Svetovne banke.

Bojan Dobovšek, predavatelj na fakulteti za varnostne vede in bivši član SMC, je dejal, da podjetja ne gredo skupaj s funkcijo v UKC, ker obstaja možnost, da boste postavili interes svojih podjetij pred interes UKC. Ali boste v času, ko ste direktor, delali tudi v podjetjih?

V času, ko sem v. d. generalnega direktorja in če bom kdaj generalni direktor, absolutno ne bom nič delal v podjetjih. In, jasno, tudi podjetja ne bodo nič delala z UKC. Insinucija, da je to problem, ima podmene, ki niso vredne strokovnjaka. To je iz arzenala podtikanj in insinucij. Popolnoma jasno je, kaj pomeni integriteta in kaj konflikt interesov. Diskutirati o tem na način, kot se je zgodilo, pomeni, da so zadaj drugi interesi.

Page: 18

Reach: 90000

Country: SLOVENIA

Size: 1540 cm2

2 / 5

Kakšni so ti interesi?

Diskreditirati človeka in postaviti svojega, ki bo poslušal navodila iz ozadja in skrbel za ekonomsko korist gospodarskih subjektov iz njihove sfere.

Niz očitkov temelji na dejstvu, da se osebno poznate z Janezom Zemljaričem. To je prepoznano kot razlog, da ste neprimerni za vodenje UKC.

Seveda poznam Zemljariča. A poznam še deset tisoč drugih ljudi, ne samo v Sloveniji, po vsem svetu jih poznam. Mogoče so nekateri bolj pomembni, bolj vplivni in bolj bogati. Govoriti o tem, da je problematično, da poznam Zemljariča, s katerim sva prišla skupaj skozi sosedstvo v poslovni stavbi in skozi športno sfero, je za mene dokaz blaznosti.

Eden resnejših očitkov je, da ste v času, ko ste bil član sveta UKC, kot direktor Gea Collegea podpisali pogodbo za 11.000 evrov z direktorjem UKC. Ali ni šlo za konflikt interesov?

Gea College je že v 90. letih razvil program zdravstvenega menedžmenta, v katerem so se izpopolnjevali menedžerji slovenskih zdravstvenih zavodov, tudi iz UKC, in to že veliko prej, preden je postal Vrhunec direktor UKC in jaz direktor Gea Collegea. V mojem času je bilo to le logično nadaljevanje sodelovanja. Ekonomska fakulteta je sicer imela magistrski program, ni pa ponujala usposabljanja. Tako da drugih ponudnikov ni bilo.

Kaj pa podjetje BDO, v katerem je solastnica vaša žena?

Podjetje BDO Svetovanje je delalo revizijo informacijskega sistema v UKC. Izsledki te revizije so zelo kritični do UKC, nič prijazni ali prijateljski. Kažejo šibkosti informacijskega sistema. Kot član sveta zavoda sem poslušal o teh težavah in zainteresirani smo bili, da se naredi pregled. Izvedla sta ga strokovnjak, ki ima vse licence za to, in družba, ki po zakonu o gospodarskih družbah ni z mano povezana oseba.

Mediji so izpostavili tudi vprašanje, zakaj ste zdravstveno zavarovani v Avstriji.

Od leta 1991 sem prebival in delal v Avstriji in je torej logično, da sem tam tudi zavarovan. Od 11. avgusta sem zaposlen v UKC in zavarovan v Sloveniji. Ne morem verjeti, kaj vse zanima medije. Ne vem, v čem je tu nezakonitost.

Ta čas, ko ste bili na dopustu, sta se v medijih vrtela dva velika problema: poročilo o nevrologiji in poročilo o otroški kardiokirurgiji. Kako to, da ste šli dan po imenovanju za v. d. direktorja na dopust?

Moj dopust, ki ni bil samo dopust, je bil načrtovan in plačan v času, ko še nisem mislil, da me bo kdo povabil v UKC. Če bi na primer 1. aprila izvedel, da bom 10. avgusta začel funkcijo v UKC, 11. avgusta ne bi šel v Ameriko. A nisem vedel.

Ocenjujete, da ima otroška srčna kirurgija prihodnost pri nas ali bi jo kot direktor UKC ukiniteli?

Odločitev o tem ni samo odločitev UKC, je tudi strateška odločitev za slovensko zdravstvo, ki potegne za sabo materialne resurse. O tem se je treba pogovarjati tudi z ministrstvom.

Ministrica je izdala odločbo, kaj mora UKC narediti na nevrologiji. Boste?

Seveda bomo. Ukrepi so smiselni in vključujejo ves UKC, ne samo nevrologije.

UKC dobro poznate iz časa, ko ste bili štiri leta nadzornik v svetu zavoda. Katere so po vašem mnenju glavne težave?

Organizacijske, procesne, segment načrtovanja, nadziranja, kadrovske, kulturološke. Če bi šli formalno gledat po elementih menedžmenta, so tako rekoč na vseh področjih potrebne prilagoditve, spremembe.

S katerimi se boste najprej ukvarjali?

Najprej je treba zagotoviti stabilnost delovanja. Vsi ti medijski in drugi pritiski pa tudi notranje razmere vplivajo na delo UKC. Znotraj tega so tudi kadrovske in organizacijske komponente, ki se jih je treba takoj lotiti. Druga stvar so materialni, storitveni in finančni segmenti. In tretje, da se dobre prakse, ki so v UKC, prenesejo na delovanje celotne institucije.

Ste lahko bolj konkretni?

Bolj konkretno vam za zdaj ne morem povedati. Mislim si, da veliki poslovni partnerji budno opazujejo, kaj se dogaja. Če povem bolj natančno, bi lahko bili z razkrivanjem načrtov medijski pritiski še večji. Iz tega razloga sem se tudi odločil za bolj omejeno komuniciranje z mediji.

Mediji se počutimo kot vrhovni nadzorni organ, ker so drugi organi nadzora odpovedali. Bojimo se pometanja pod preprogo, zato budno gledamo v UKC in pričakujemo vaše odgovore.

Mediji, ki zlonamerno prikazujejo dejstva, ki so zagotovljena z ustavo in zakoni, ki zlonamerno prikazujejo okoliščine, ki so popolnoma normalne in nič ekscesne, zagotovo ne delujejo v interesu javnosti. To so plačani mediji. Moje mnenje je, da izvajajo agresijo, nasilje. Nasilje ima več oblik – fizično, verbalno, psihično. Smo v polju nasilja. Odgovarjati z nasiljem na nasilje je po mojem mnenju napačno. Zato se ne konfrontiram s kvazimedijskimi objavami. Nastopam v medijih, a ne v tistih, ki so nasilni. Na splošno pa menim, da generalni direktor ne more biti vsak tretji dan na televiziji ali v časopisu, ker ima drugo delo. Če se pojavi nekajkrat na leto, je popolnoma dovolj.

Kako nameravate torej komunicirati z javnostjo?

UKC ima službo za odnose z javnostmi, ki bo sporočala vse, kar je relevantnega za javnost, bodisi na novinarskih konferencah bodisi v sporočilih za javnost. Če bo tema strokovne narave, bodo nastopali ustrezni strokovnjaki. Mnoge organizacije v tujini imajo tudi govorca. To je urejeno komuniciranje. V Sloveniji pa cilj nekaterih medijev ni informacija, ampak imeti cirkus z neko osebo, ki se jo nato kot na sramotilnem stebru blati in se jo sramoti. V tujini ni tako.

Vaša poglobljena naloga je skrbeti za pozitivno finančno stanje. UKC že vrsto let posluje z izgubo, ob polletju je bila tri milijone evrov. Ali sploh vidite možnost, da splava nad gladino?

Če ne bi imel te misli, se tega sploh ne bi lotil.

So še rezerve v UKC?

Page: 18

Reach: 90000

Country: SLOVENIA

Size: 1540 cm2

3 / 5

Da. Pri tem mislim na postopke nabav, eviden- tiranje porabe, tudi na organizacijo procesov.

S tem ste si zadali neskončno težko nalo- go. Vse primerjave z Dunajem, Londonom kažejo, da tam porabijo za enako število bolnikov celo dvakrat več denarja.

Drži, a so tam tudi vhodni elementi višji in plače so višje. Prepričan sem, da se da še kaj narediti.

UKC ima na stotine pogodb z dobavitelji. Ste jih že kaj analizirali, kakšno podpisali?

Ja, nekatere sklenjene pogodbe in predvsem tiste, ki bi jih bilo treba skleniti. Večine nisem podpisal, saj sem želel še dodatne elemente za pojasnitev.

Bolnike najbolj zanima, kdaj bo UKC skrajšal čakalne vrste. Čaka več kot 68.000 bolni- kov, dobra četrtnina dlje, kot predvideva pravilnik.

Čakalne dobe so izredno kompleksna zadeva. Po eni strani imamo nadpovprečno velik pritisk prebivalcev, po drugi premajhne zmogljivosti zdravstvenih timov, ki morajo upoštevati nor- mative in standarde obravnave. Tretji element so finančne omejitve. Ob predpostavki, da bi vse bolnišnice imele dovolj zmogljivosti in bi sprejele na zdravljenje vse bolnike, bi imel zdra- vstveni sistem v hipu velikansko izgubo. Denar- ja za plačilo zdravljenja vseh čakajočih Slovenija nima. Mi se bomo potrudili in se ustrezno orga- nizirali, da bi čim več čakalnih dob skrajšali, pa četudi bo finančni izid za UKC neugoden.

Govorite o popoldanskem delu, o delu v soboto in nedeljo? Je to sploh mogoče izpe- ljati zdaj, ko je Zujf, ki ne dovoljuje plačila in zaposlitev?

Zaposleni ne morejo delati ob sobotah in nede- ljah zastonj. Čim več bomo poskušali izpeljati znotraj delovnega časa, za vse drugo pa po- trebujemo ukrepe od zunaj. A najprej je treba prisluhniti stroki, saj se čakalnih vrst ne sme skrajševati na račun kakovosti.

Zaposleni so demoralizirani. Ogromno je neplačanih nadur, volontiranja, torej nepla- čanega dela, pa kljub temu napadi nanje.

Zaposleni v UKC so pod stresom. Negativna sli- ka v javnosti, velike delovne obremenitve, veli- ka osebna odgovornost za bolnike, slabe plače in neplačano delo puščajo posledice. Ena mojih ključnih prioritet je ustvarjati delovno okolje, ki motivira. Trudil se bom, da bomo motivirali in ustrezno nagrajevali ljudi. Računam, da bomo s prihranki na materialnem in na storitvenem segmentu ustvarili toliko sredstev, da bomo razmere za delo in motivacijo zaposlenih lahko uredili, hkrati pa skrajševali čakalne dobe. To je moj glavni načrt.

Kaj pa popoldansko delo zdravnikov drugje? Vzpostavili bomo takšne razmere, da bi naši

zdravniki lahko delali tudi v UKC popoldne in bodo za to svoje delo plačani. Zdravili bomo tudi samoplačnike, s čimer bomo pokrivali ne- kaj fiksnih stroškov, ki jih ima UKC. Tako se bo finančni rezultat izboljševal. To je možnost, kako bi brez dodatnega denarja iz zdravstvene blagajne lahko krajšali čakalne vrste v javnem sistemu.

Na katere samoplačnike računate?

Na domače, ki imajo interes, da so pravočasno in kakovostno obravnavani, in tudi na bolnike iz drugih držav.

Veliko se je govorilo, da bi posamezne kli- nike morale biti finančno samostojne in da se denar med njimi ne bi prelival. Boste to uveljavili?

Moj cilj je, da bi avtonomijo in decentralizacijo povečevali, a denar se bo na tak ali drugačen način vedno prelival. Bistveno je, da je finanč- no poslovanje transparentno.

Nekatere klinike že zdaj poslušajo dobro, nekatere pa slabo. Zakaj?

Imamo situacijo, ko klinika odlično dela in ima tudi objektivne okoliščine take, da ima dober finančni rezultat. Imamo pa druge, ki ne delajo optimalno, okoliščine pa so take, da je to potencirano. Tudi če bi nekateri znatno bolje delali, ne bi imeli pozitivnega rezultata, ker so cene nerealne, prevelike površine in previsoke fiksne stroške stavb. Nekatere storitve pa zdravstvena blagajna tudi neustrezno vrednoti.

Ali bi bilo za UKC bolje, če bi v Sloveniji denar dejansko sledil bolniku?

Da.

Kot v. d. direktorja ste vskočili, ko je odsto- pil Simon Vrhunec. Kdaj pričakujete razpis?

Čim prej. Vsaka vedejevska situacija je situacija nestabilnih razmer. Če me danes vprašate, ali se bom prijavil, lahko odgovorim: da, bom se. A kaj bo takrat, bomo še videli.

Kakšen program boste predložili na razpisu?

Program, po katerem bomo UKC zelo predru- gačili. Poskušali ga bomo približati sodobni zasebni instituciji. Tako, da bodo bolj urejeni prostori, da bo izkušnja pacienta boljša, zdra- vljenje še bolj kakovostno in varno, zaposleni bolj prijazni, da bo notranja struktura boljša, boljši odnosi med zaposlenimi in da bodo tudi finančni odnosi čisti. Ni segmenta hiše, ki ne potrebuje posega. To bo zelo komple- ksen proces.

Kaj je potrebno za izpeljavo vašega načrta?

V vsaki organizaciji je nujno treba odstopiti od lažne solidarnosti. Vodstvo mora imeti v rokah mehanizme, da segmentira najbolj

Page: 18

Reach: 90000

Country: SLOVENIA

Size: 1540 cm2

4 / 5

storilne in najbolj kakovostne od tistih, ki so daleč podpovprečno storilni in kakovostni. Tudi v javnem sektorju bi vodja moral imeti možnost, da bi najslabše, podpovprečne izločil. Drugo je, da je treba najbolj kakovostne dodatno motivirati, nagraditi. To dvoje je nujno, če želiš, da bo organizacija uspešna. Dokler je uravnilovka, je to nemogoče. Če bi se uresničilo, da del Zujfa ne bi več veljal, kot je napovedalo ministrstvo, bi bilo to absolutno dobro. A najprej moramo ugotoviti realno stanje.

Kaj pomeni, da bi bil UKC podoben zasebni bolnišnici?

UKC ima nekatere klinike, ki prostorsko prav nič ne odstopajo od standardov v tujini. A so pomembni še drugi elementi, predvsem strokovna obravnava in odnos zaposlenih do pacienta. Mislim, da je lahko javna bolnišnica prav tako dobra kot zasebna.

Generalnega direktorja UKC imenuje politika. Vas bodo podprli?

Z nobeno politično stranko se nisem pogovarjal, nobene nisem spraševal. To bo najbrž odvisno od trenutnega razpoloženja v strankah, na katere pa močno vplivajo medijski kanali, skozi katere neformalno pritiskajo razni lobiji.

Hočete reči, da je tako velik interes nad denarjem?

Da, samo to.

Kakšen je vaš interes?

Dokazati, da stanje ni tako brezupno in da ga

lahko uredimo v interesu brezimnih bolnikov. Ne da imamo privilegirane posameznike in skupine, ampak da smo na vratih zdravstvene institucije vsi enaki. To je poanta javnega zdravstvenega sistema. Želimo narediti dobro bolnišnico v korist bolnikov, zaposlenih in ustanovitelja.

“Ena mojih ključnih prioritet je ustvarjati delovno okolje, ki motivira. Računam, da bomo s prihranki na materialnem in storitvenem segmentu ustvarili toliko sredstev, da bomo razmere za delo in motivacijo zaposlenih lahko uredili, hkrati pa skrajševali čakalne dobe. To je moj glavni načrt.

“Nisem od nikogar, zato so tako siloviti napadi na mene. Oni bi si želeli, da to institucijo, ta denar, kontrolira nekdo njihov. To ni prvič v Sloveniji. Imeli smo razvpiti primer Teša, pri katerem se je izkazalo, da je glavni interes kontrolirati denar, saj se investicija kljub vsem političnim intervencijam ni znižala, pač pa je narasla, vmes pa so se akterji zamenjevali.

Page: 18

Reach: 90000

Country: SLOVENIA

Size: 1540 cm2

5 / 5

